

Okruh č. 7

Předpoklady úspěšné rehabilitační péče o SP dítě

- včasná diagnostika sluchového postižení
- včasné přidělení sluchadel – ideální již od ½ roku věku dítěte, případně operace KI mezi 1-2 rokem
- včasná reedukace sluchu a řeči

Současná situace

- u 30% SP dětí je sluchová vada diagnostikována do konce 2. roku
- nejdříve je odhalena těžká nedoslýchavost a hluchota
- rodiče často odhalí SP velmi brzy

Důvody pro zahájení rané péče

- fázovitost vývoje a velká plasticita mozku – ideální intenzivní stimulace do 2 let (senzitivní vývojová perioda)
- důsledky opožděné péče – poruchy vnímání, poruchy sociálních vztahů, emocionální poruchy, opožděný vývoj řeči,...

Středisko rané péče (SRP) – Zákon o sociálních službách č. 108/2006, **služby rané péče** jsou zajišťovány v rámci služeb sociální prevence

- sociální služba zaměřená na pomoc a podporu rodiny dítěte s postižením
- sociální integrace rodiny a minimalizace důsledků postižení na vývoj dítěte
- klientem je celá rodina
- služba je poskytována převážně v přirozeném prostředí (péče terénní, ambulantní)
- spolupráce se systémem zdravotní péče

V ČR zajišťována včasná intervence u sluchově postižených v rámci střediska rané péče pro sluchově postižené - **SRP Tamtam**

- v Praze 2001 (www.tamtam-praha.cz), v Olomouci 2005
- podpora rodin malých dětí se sluchovým postižením do 4 let, resp. do 7 let při kombinovaném postižení
- cílem je vybavit rodiče informacemi a dovednostmi – snižování míry negativních vlivů zdravotního postižení, integrace dítěte i rodiny do běžného života společnosti, podpořit přípravu dítěte pro následující stupeň výchovně-vzdělávací soustavy.

Speciálně pedagogická centra (SPC) – Vyhláška č. 72/2005

- cílem je poskytnutí komplexní péče SP dětem a mládeži od raného dětství až do ukončení přípravy na povolání
- SPC používá stejné metody jako škola, při které je zřízeno
- soustavná a systematická speciálně pedagogická a logopedická péče o SP děti a mládež
- péče a pomoc SP dětem integrovaným v běžných zařízeních
- rozvoj sluchu = sluchové cvičení

Metody sluchové výchovy

- **unisenzoriální (monosenzoriální)**- mluvení do ucha, kdy se dítě učí rozeznávat samohlásky, pak teprve využití sluchadel » vždy bez odezírání
- E. Wedenberg (Švédsko): staví na zachovaném sluchu, pak teprve bere na pomoc zrak
- Schmidt-Giovanini (Švýcarsko)

- **multisenzoriální**
- komplexnost smyslového vnímání – součinnost analyzátoru sluchového a zrakového -sluchová výchova na základě odezírání a současně používání znaků či prstové abecedy
- A. a I. Ewingovi (Anglie)
- J. Tracy (USA) – Tracyho korespondenční kurzy, učení se všemi smysly
- reflexivní metoda mateřské řeči Van Udena (Holandsko)

Doporučená literatura k tématu:

HOLMANOVÁ, J. *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. Praha: Septima, 2002.

HORÁKOVÁ, R. Specifika vývoje a včasná pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením. In Opatřilová, D.(ed.) *Pedagogicko psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*, Brno: MU, 2006, s. 243-281.

SOBOTKOVÁ, A. Včasná diagnostika a pedagogická intervence u dětí se sluchovým postižením jako úkol SPC, In VÍTKOVÁ, M.: *Otázky speciálně pedagogického poradenství*, Brno, MSD, 2003.

Hypertextové odkazy:

www.tamtam-praha.cz, www.frpsp.cz